

Wanneer Musk extreem-rechts zijn gang laat gaan op Twitter, haken de toch al weifelende adverteerders onvermijdelijk af

Sander Schimmelpenninck, 30 oktober 2022

‘The bird is freed’, tweette de nieuwe koning van het riool. Afgelopen donderdag kwam de overname van Twitter door multimiljardair Elon Musk dan toch rond. Hoewel Musk er alles aan deed om onder de deal uit te komen, neemt hij het van schulden en trollen vergeven dorpsplein over voor 44 miljard dollar. Zijn eerste maatregel was het ontslaan van zo’n beetje de hele top van het bedrijf, inclusief ceo Parag Agrawal. Maar belangrijker nog: hij wil Twitter gaan dereguleren.

De extreem-rechtse hordes, de voornaamste overtreders, reageerden extatisch met een onbenullige rijkenverering die eerder Trump ten deel viel. De nihilist Musk, die alles als een spelletje ziet en met Poetin belt over een ‘deal’ in de Oekraïneoorlog, beweert Twitter weer een plek van dialoog te willen maken, zonder ‘linkse en rechtse echokamers’. Een klassiek staaltje valse balans: Twitter hangt volledig naar rechts, en minder regulering zal dat alleen maar erger maken. De eerste dagen na de overname bewijzen dat al; de trollenfabrieken draaien overuren, de bagger spuit door de putdeksels heen en kritische oud-werknemers worden verbannen.

Hoewel het een historisch falen is dat de rijkste man ter wereld zo'n invloedrijk platform in bezit krijgt, heb ik toch hoop dat het goed afloopt. Wanneer zakenlieden voor god willen spelen, vergeten ze namelijk meestal het enige te doen waar ze goed in zijn: geld verdienen. Zakelijk gezien lijkt de aankoop van Twitter een hopeloos verhaal. Wanneer Musk extreem-rechts zijn gang laat gaan, haken de toch al weifelende adverteerders onvermijdelijk af. Wie wil zijn merk immers verbinden aan een poel van haat? Bovendien slijpen politici en beleidsmakers, met een terechte hekel aan arrogante miljardairs, hun messen.

Twitter is bovendien niets zonder zijn gebruikers. De fatsoenlijke politici, journalisten en andere contentkanonnen, die voor de tractie zorgen en het grootste deel van het Twitterkapitaal vertegenwoordigen, zullen het platform verlaten wanneer de anonieme trollenlegers de boel nog verder onleefbaar maken. Hoezeer gebruikers ook verslaafd zijn, Twitter zal méér moeten gaan doen om zijn sterspelers te behouden. Twitter heeft zijn gangmakers harder nodig dan andersom.

De gewone gebruiker zoekt ondertussen vooral een prettige ervaring, reden waarom Twitter qua gebruikers helemaal niet zo groot is. Betalingen van gebruikers om reclamevrij te kunnen twitteren, waar Musk eerder op hintte, lijken onrealistisch. Want wie wil er betalen om beledigd te worden? Nee, wanneer Musk weigert te modereren, gebeurt precies wat hij beweert te willen voorkomen: de balkanisering van het dorpsplein. Waarmee Twitter irrelevant zou worden.

De luie en laakbare neiging van de reguliere media om tweets, zelfs van anonieme gebruikers, op te bakken en te herverpakken, valt of staat namelijk met het monopolie van Twitter. Wanneer Twitter niet meer hét dorpsplein, maar slechts één van meerdere dorpspleinen is, het extreem-rechtse dorpsplein bovendien, zullen tweets niet meer geciteerd worden.

De overwinningsroes van extreem-rechts zal verdwijnen als er een deksel op hun echoput komt; de lol van Twitter is het weerwoord, de viraliteit en de mogelijkheid bekende mensen rechtstreeks aan te spreken.

Hoewel hij roekeloos is, denk ik niet dat Musk Twitter heeft gekocht om er 44 miljard op af te schrijven. De geschiedenis is bovendien vrij eenduidig over alleenheersers; vroeg of laat zullen de hordes zich ook tegen hem keren. Zeker wanneer de alleenheerser zijn beloften, in dit geval over de vrijheid van meningsuiting, niet kan waarmaken. Het vogeltje was al lang vrij; Musk zal er vooral voor moeten zorgen dat de mooiste vogeltjes niet wegvliegen.

Bron: *De Volkskrant*